

אמר עזמור

ואם תרצו, רבותי, שאניר לכם את כל האמת: הריני מצטער על שביתת הנהגים, שנפסקה כ"ב מהר ונגמרה בלא עת.

והטעם הוא פשוט: עכשיו בשעת משיכה, כשהמצב הכללי בארץ הוא ירוד ורבים הנוטים לנפל בזמן האחרון, הרי באה השביתה והעמידה את כלנו על דגלי ים (אויף די פיס בלע"ז), כלומר: במכונית מספר 11...

ואם תרצה לדעת את פני הדור ודעתם ואת המצב בכלל צא ולמד, "מאי עמא דבר". וע"כ ברצותי לדעת את מצב "השביתה" יצאתי ולמדתי לא מפי דאגיאני וגורוכובסקי כי אם מפי הזנג שלי, שבא לתקן את השמשות בחלונות ביתי בתלפיות.

— הממשלה — הסביר לי בעל השמשות — לא תוותר בשום אופן! היא לא תוכל לזר-תר! ... אסור לה לוותר על מסים מחמת שזוהי ה"פרנסה" שלה... כי במה תשלם משכרות שמנות לפקידים האנגלים? ...

— והשנית — הוא אומר — אם תוותר היום לנהגים על מסי המכוניות, ידרשו אחר הסוחרים לשחררם ממש השלטים ואח"כ — מי יודע? — יבואו בני דורנו וידרשו בכל שני וחמישי ענינים חדשים, ואין לדבר סוף!

ורואה אני בחוש, שהזנג שלי הוא חכם מחוכם, "תנא דמסויע" למ"ט הנציב, ואנכי לא ידעתי וגם מיסטר יונג אינו יודע.

ואמנם בשבוע זה, ביום הרביעי בשבת, יום 11 נובמבר, כשצלצלה השעה השתים עשרה בצ"הרים, זכינו לשביתת נשג כפול ה בשעה אחת וברגע אחד: שביתת-הנשק של המלחמה העולמית ושביתת-נשק של מלחמת הנהגים בארצנו, למרות הכרותו, המשולשת, הנרגשת והנרעשת של דאגיאני: "נדרב, פא-נדרב וסא-נדרב!" (נשבת, נשבת ונשבת!) — מלים כדרכי-נו...
הוא אשר אמרתי לכם תמיד: כשהממשלה

אינה רוצה...
ואפילו קשהיא רוצה...

יודעי דבר מספרים לי כי בראשית השביתה רמזו מנבזה לקונסולים בעירנו כי לא נאה ל"קור לוגית האירופית" להשתתף בשביתה של "נייטיר-כס", ורצוי שישתמשו במכוניותיהם כאשר עשו הפקידים מכני עשרת השבטים, ואולם הקונסולים לא רצו, כנראה, לעשות נחת-רוח לממשלת והחזיקו לנסות במספר 11 כגל נתיניהם ולא יהיו מפירי שביתה כנתיני המופתי...

וידעתם, רבותי, בשלמי ובשלמה ירדה הלירה האנגלית? — בשל היהודים! ואימתי? — ביום הכפורים...

בכל היהודים אשמים, והאשם גם בחניהם. זה היה ביום הדין הגדול, כשכל היהודים החרדים ואפילו החפשים בלונדון היו כלואים בבתי הכנסיות והתפללו מבקר ועד ערב, ורק בתחילת הלילה לאחר תקיעת שופר בצאתם מבית-התפילה נודע להם כי במשך היום נפל הליירה במשערה.

את הנוי הזה אי-אפשר לעוב אפילו יום אחד לברו! ...

ולפיכך, כשפוגשים בזמן האחרון את חילק ויצמן מחיפה ושואלים אותו את השאלה הרגילה עכשיו בפי הבריות: "נו, מה יהיה בסופנו?" ומה דעתו על המצב בכלל? הוא עונה ואומר תמיד:

— "הרבה יותר טוב מאשר בשנה הבאה".... וזה מזכיר לי את דברי אחד האכרים הוותיקים ממושבות הברון, שהשמיע באזני חבריו באר-ספת-החפלאים על מצבם המזהיר של ה"בורגנים" מהמושבות ועל גדולתם ורכ עשרם של "נותני-העבודה" וביחוד על קדמתם הרבה בשנים האחרונות.

— לפני שנתיים ימים, ספר האפר, חיותי

מקבל ע"י הדאר פתקאות ירוקות (רמז למכתבים באהריות, שיש בהם המחאות...), בשנה שעברה נתחלף הצבע ונשלחו לי פתקאות אדומות, ו"האדום-האדום" הזה בא אלי מקופתי עם, קפת-מלווה, הלואה וחסכון ושאר הבנקים למיניהם (למחאת-השטרות...), והשתא נשתנה הנוון וזכיתי לקבל פתקאות לבנות עם נושפנקא-דמלכותא ישר מבתי הערכאות למשפטיים.

— עוד מזל אחד יש לי — הוסיף האכר בעל הצבעים — שאין לי עדיין קושאנים על אדמתי, שאלמלא כך הייתי נשאר גם בלי קדקע ובלי בית...

איך אמר מוטיל בן החזן של שלום עליכם? — "אשרי כי יתום אני"...

ויפה העיר לי תמוז אחד המורים המאושרים שהקים לו בית ב"קרית-שמואל" בטבריה, כי הכ"ג היה מתפלל לפניו על אנשי השרון את התפלה הזאת: "יהי רצון שלא יהיו בתיהם קבריהם". הנראה, שרק אנשי השרון קבלו בימים ההם אשר ראים לבנין בתים, ואילו עכשיו היה הכ"ג מתפלל בודאי גם על אנשי הגליל וביחוד על בעלי הבתים בבית הכרם ובתלפיות....

ומדי דברי בתלפיות, נימא מילתא גם בבית התינוקות.

חבל מודים ויודעים כי המוסד הפילנתרופי הזה הוא חשוב ונעלה ועומד תחת שלטון עליון גרמני, וע"כ הוא תופש מקום חשוב ורחב בלב השכונה, ואולם מה שלא יודע אולי לקוראים ואילו לרוב אנשי השכונה הוא, "המטבח המוסיקלי" שפתח המוסד הזה לתינוקות.

שפרה עלי נחלת בשכונתו של המטבח הזה, ומדי בוקר עם צאת השמש, זוכה אני לשמע מבעד לחלוני מתוך המרתף של שכני, כלומר מתוך המטבח המוסיקלי, קונצרט של ג'ז מיוחד במינו והנם אין כסף. לא ראדיו ולא גרמפון כי אם מקהלה שלמה של שבעה פרימוסים בוערים משמיעה קול זמזום ממש כאוירון לפני התרוממו לעוף.... לא באלכאיקה ולא כנור וזנוב אף לא

תופים וחצוצרות, כי אם צלחות, קערות, כפות ומולגות וגם כוסות שלמות ושכורות — משמשים כלי זמר לג'ז ה"קולינארי" הזה. יללת התינוקות ושיעולם מלווים את המקהלה הפרימוסית. תחילתם — קול דממה דקה, קול ילד שסרח, וסופם רעש גדול שהוא עולה והולך — "קריסינדו" — ומתהרה עם הפרימוסים.... ופתאום נשמע קול באשת, קול אחות, סופראנו חזק, גרמני במבטא הספרדי ובמלעיל אשכנזי: "רי-י-ב-קליה! מי-י-ר-ל'ה! א-א-מיתי! באו ילדימי! כען!" ואחריה עונה קול עבה כ"צילו" עם-הכרם שבתוך מורת: "ילדים, באו לאכל!" בהטעמת רוסית טהורה על הלמ"ד של ילדים וביחוד של המלה "לאכל". ואחת הפעוטות הנחמדות מתקנת לה ואומרת בקולה הדק והרך: "נברתי! לא אומרים, לאכו-אל! כי אם "לאכל" ודי!"

אבל, זה לא די. ישנו בשכונתנו היפה והגנדרנית גם יהודי אחד אמיר (אתם מכירים אותו!), שחננו האל בבית גדול ויפה וביד סגורה...

הובל לא זכה לקבל מאתו עד כה אף פרוטה בעד שרותו. והנה בימים האלה בא אליו הובל ואמר לו:

— אדוני, חלמתי הלילה כי כבודו נתן לי עשרה גרוש....

— חלמא טבא חזית! — ענה לו הסוחר הקמצן — אמנם הסכום הוא גדול מאד, אבל תור כל לשמור את עשרת הגרושים האלה בשבילך...

ועכשיו, מעשה לא, "בנט ובנשיקה" כי אם כעשה ב"בחור ובחורה", ולא של בשר ודם אלא של ניר, כלומר ספר חדש: בשם "בחור ובחורה", שתורגם מגרמנית לעברית.

ושמע הספר הזה הגיע — איני יודע כיצד? — לאזניה של מחלקת החנוך הממשלתית — ותתחלהל. מיד שלחו אחשתרפנים שיצאו כהולים ודחופים לעיר העברית הראשונה ופקודתם חזקה על השוטרים מחפשי הטאים למצא "מתחת לאד-מה" את עורכי הספר ה"פורנוגרפי" הזה, כדי להעמידם לפני בית דין ולקנסם בכל חומר הדין

על חטא שחטאו כנגד מידת הצניעות בארץ הקדושה.

והנה באה תשובה מהתם להכא כי הספר "בחור ובחורה" הוא מסוג הספרים המדעיים הידועים של אוגוסט פורלל על שאלת המין, ואולם תשובה זו לא הניחה את דעת הפקיד. מיד שלח אגרת לת"א וזהו פתשגן הכתב בערך: באשר אינו יודע ממציאיותו של ספר-המין מאת פורלל, ע"כ הוא מבקש לשלח לו העתקה אחת באחת משלש השפות האלו: אנגלית, צרפתית, או גרמנית (רצוי שלא בשפה הזאת), ואם ימצא שם-פר זה של פורלל הוא פורנוגרפי, יתבע את האחר-ימים לספר הזה לדין...

הנה כי כן ממשלתנו הרוממה דואגת לא רק לעניני הרוח שלנו כי אם גם לצרכי החומר כגון: הוולת החיים, הורדת מסי המכוניות וחלוקת מים בכל ארבעה ימים. (אגב, כיון שהחליטו לחלק מים פעם ביומים, מן היושר ומן הצדק ומן ההגיון היה לחלק גם את מוהי ר המים להצאין, ועכשיו שנותנים פעם לארבעה ימים, מדוע לא יקטינו גם את המהיר לרביע?)

והנה בזמן האחרון זכינו לשמע הרצאות מענינות והשובות מאד מאת ראשי המחלקות של המשלה על המים שאין נותנים בירושלים ועל מכתבים ההולכים בדאר, "שלא כדרכם", ובקדוב נשמע מסתמא הרצאה גם על הרכבת המהירה וה-קטר ה"הולך בטל" שלה וכיוצא בזה.

והכל נגמר אצלנו, כמו אצל הצרפתים, בזמרה זכר ינה ניסובה ורסודיה.

ה"ריקוד-שלימצוה" החדש והראשון ינתן, כמובן, בעיר העבריה הראשונה, וכל חובכי הנשך פים והקונצרטים בת"א וירושלים, שהריקו את כיסם האמנותי אצל איילבס ובעל-בס וקרייזוה ושאר הרקדנים והפסנתרנים בעלי ה"אוף" וה"סקי" למיניהם, מסתמא ימצאו עוד שיללינגים אחרים — ביחוד עכשיו לאחר ש"החיים נמשכים" — כדי לראות ולזכות בחתיכת אמנות אמיתית. רשות הדיבור בעולם ניתנה עכשיו לרגי-